

Suvestinė redakcija nuo 2011-07-01 iki 2011-10-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [57-2036](#), i. k. 104110MISAK00B1-325

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**Į S A K Y M A S
DĖL VETERINARIJOS REIKALAVIMŲ GALVIJŲ SPERMAI PATVIRTINIMO**

2004 m. balandžio 15 d. Nr. B1-325
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [2-15](#); 2010, Nr. [148-7563](#)) 6 straipsnio 3 dalimi ir įgyvendindamas 1988 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvą 88/407/EEB, nustatančią gyvūnų sveikatos reikalavimus, taikomus Bendrijos vidaus prekybai užšaldyta galvijų sperma bei jos importui (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 8 tomas, p. 106), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 2008/73/EB (OL 2008 L 219, p. 40):

Preambulės pakeitimai:

Nr. [B1-314](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 80-3952 (2011-07-02), i. k. 111110MISAK00B1-314

1. T v i r t i n u pridedamus Veterinarijos reikalavimus galvijų spermai.

2. P a v e d u:

2.1. įsakymo vykdymą Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinėms valstybinėms maisto ir veterinarijos tarnyboms;

2.2. įsakymo vykdymo kontrolę Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės ir Vidaus audito skyriams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, Žin., 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

Nr. [B1-314](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 80-3952 (2011-07-02), i. k. 111110MISAK00B1-314

DIREKTORIAUS PAVADUOTOJAS,
L. E. DIREKTORIAUS PAREIGAS

DARIUS REMEIKA

PATVIRTINTA
Valstybinės maisto ir
veterinarijos tarnybos
direktorius 2004 m. balandžio
15 d. įsakymu Nr. B1-325

VETERINARIJOS REIKALAVIMAI GALVIJŲ SPERMAI

Preamble. Neteko galios nuo 2009-08-19

Preambulės naikinimas:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, Žin. 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Veterinarijos reikalavimai galvijų spermai (toliau – Reikalavimai) nustato gyvūnų sveikatos sąlygas, prekiaujant Europos Sąjungoje (toliau – ES) naminių galvijų sperma ir ją importuojant iš trečiųjų šalių.

2. Reikalavimai netaikomi ES ir (arba) nacionalinėms zootechninėms priemonėms, taikomoms dirbtinio apsėklinimo organizavimui ir spermos platinimui.

3. Vartojamos sąvokos:

Patvirtinta laboratorija – Lietuvos Respublikos, kitos ES ar trečiosios šalies laboratorija, kompetentingos institucijos įpareigota atlikti šiuose Reikalavimuose numatytas užduotis.

Siunta – spermos kiekis, kuriam išduotas vienas veterinarijos sertifikatas.

Sperma – paruoštas arba atskiestas naminių galvijų ejakuliatas.

Spermos laikymo centras – kompetentingos institucijos oficialiai patvirtinta ir prižiūrima įmonė, esanti Lietuvos Respublikos, kitos ES ar trečiosios šalies, kurioje laikoma dirbtiniam sėklinimui skirta sperma, teritorijoje.

Spermos surinkimo centras – kompetentingos institucijos oficialiai patvirtinta ir prižiūrima įmonė, esanti Lietuvos Respublikos, kitos ES arba trečiosios šalies, kurioje gaunama dirbtiniam sėklinimui skirta sperma, teritorijoje.

Spermos surinkimo / laikymo centro veterinarijos gydytojas – veterinarijos gydytojas, atsakingas už nuolatinį Reikalavimų taikymą spermos surinkimo / laikymo centre.

Surinkimas – procesas, kai iš donoro imamas spermos kiekis.

Surinkimo šalis – Lietuvos Respublika, kita ES arba trečioji šalis, kurioje sperma yra surenkama ir iš kurios ji siunčiama į kitą ES ar trečiąją šalį.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT) – Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija.

Valstybinis veterinarijos gydytojas – veterinarijos gydytojas, pagal veterinarijos veiklą reglamentuojančius teisės aktus atliekantis valstybinės veterinarijos funkcijas.

Reikalavimuose vartojamos kitos sąvokos, nurodytos 1964 m. birželio 26 d. Tarybos direktyvos 64/432/EEB, nustatančios veterinarijos reikalavimus, taikomus prekybai Bendrijoje galvijais ir kiaulėmis, 2 straipsnyje ir 1972 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvos 72/462/EEB, nustatančios veterinarijos reikalavimus, importuojant iš trečiųjų šalių galvijus, avis ir ožkas, kiaules, šviežią mėsą ir jos produktus, 2 straipsnyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, Žin., 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

II. PREKYBA EUROPOS SĄJUNGOJE

4. VMVT turi užtikrinti, kad iš Lietuvos Respublikos į ES šalies teritoriją būtų siunčiama tik šiuos reikalavimus atitinkanti sperma:

4.1. ji turi būti surinkta, paruošta ir (arba) laikyta, jeigu reikia, spermos surinkimo arba laikymo centre, patvirtintame pagal 6-7 punktus, dirbtiniam sėklinimui ir prekybai ES;

4.2. ji turi būti paimta iš naminių galvijų, kurių sveikatos būklė atitinka 1 priedo reikalavimus;

4.3. ji turi būti surinkta, paruošta, laikoma ir gabenama, vadovaujantis 2 ir 3 priedais;

4.4. į paskirties ES šalį sperma turi būti vežama su veterinarijos sertifikatu, atitinkančiu Reikalavimų 9 punktą ir formą, patvirtintą 2008 m. vasario 7 d. Komisijos sprendimu 2008/120/EB, iš dalies keičiančiu Tarybos direktyvos 88/407/EEB D priedą ir sprendimą 2004/639/EB, nustatanti galvijų spermos importo sąlygas (OL 2008 L 42, p. 63).

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, *Žin.*, 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

5. VMVT negali uždrausti įvežti bulių, vakcinuotų nuo snukio ir nagų ligos, spermos. Jei sperma buvo gauta iš bulių, kurie buvo vakcinuoti nuo snukio ir nagų ligos paskutinius 12 mėnesių prieš spermą paėmimą, kiekvieno surinkimo 5 % spermos (ne mažiau kaip penki šiaudeliai), skirtos prekiauti ES, turi būti ištirta paskirties ES šalies laboratorijoje arba jos nurodytoje laboratorijoje viruso išskyrimo metodu dėl snukio ir nagų ligos, gauti neigiami tyrimo rezultatai.

6. VMVT turi užtikrinti, kad spermą surinkimo arba laikymo centrai būtų patvirtinti, kaip nurodyta 4.1 punkte, jeigu jie atitinka 2 priedo reikalavimus ir kitas šių Reikalavimų nuostatas. VMVT turi užtikrinti, kad valstybinis veterinarijos gydytojas kontroliuotų, kaip laikomasi šių Reikalavimų nuostatų; jeigu vienos ar kelių Reikalavimų nuostatų yra nesilaikoma, VMVT panaikina spermą surinkimo arba laikymo centro patvirtinimą.

7. Veterinarinio patvirtinimo numeris spermą surinkimo ir spermą laikymo centrams suteikiamas vadovaujantis Valstybinės veterinarinės kontrolės objektų, išskyrus maisto tvarkymą, veterinarinio patvirtinimo reikalavimais, patvirtintais Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. B1-146 (*Žin.*, 2005, Nr. [31-1025](#); 2010, Nr. 27-1300).

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, *Žin.*, 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

Nr. [B1-314](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 80-3952 (2011-07-02), i. k. 111110MISAK00B1-314

8. VMVT sudaro ir nuolat atnauja patvirtintų spermą surinkimo centrų, spermą laikymo centrų sąrašą, kuriame nurodomi spermą surinkimo centrams, spermą laikymo centrams suteikti veterinarinio patvirtinimo numeriai ir kuris skelbiamas VMVT interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, *Žin.*, 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

9. VMVT turi leisti įvežti spermą tik pateikus ES šalies, kurioje buvo surinkta sperma, valstybinio veterinarijos gydytojo išduotą veterinarijos sertifikatą. Šiam sertifikatui taikomi reikalavimai:

9.1. turi būti surašytas ES šalies, kurioje buvo surinkta sperma, ir lietuvių kalbomis;

9.2. originalas turi lydėti siuntą iki paskirties vietos;

9.3. turi būti surašytas ant vieno lapo;

9.4. turi būti skirtas vienam gavėjui.

10. VMVT gali uždrausti įvežti spermą siuntas, jeigu patikrinus dokumentus paaiškėja, kad nebuvo laikomasi 4 punkto nuostatų.

11. Kilus įtarimui, kad sperma yra užkrėsta ar užteršta patogeniniais mikroorganizmais, siekdama gauti patikimų įrodymų, VMVT gali imtis reikiamų priemonių, įskaitant spermą karantinavimą.

12. Taikant 10 ir 11 punktuose nurodytas priemones, siuntėjui ar jo įgaliotam asmeniui prašant, sperma gali būti gražinama siuntėjui, jeigu tai neprieštarauja veterinarijos reikalavimams.

13. Jeigu buvo uždrausta įvežti spermą dėl vienos iš priežasčių, nurodytų 10 ir 11 punktuose, ir jeigu ES šalis, kurioje buvo surinkta sperma, per trisdešimt dienų nesuteikia leidimo spermą gražinti, VMVT gali nurodyti spermą sunaikinti.

14. Apie VMVT sprendimą, priimtą vadovaujantis 10–13 punktais, turi būti pranešta siuntėjui ar jo įgaliotam asmeniui, nurodant sprendimo motyvus.

III. IMPORTAS IŠ TREČIŲJŲ ŠALIŲ

15. VMVT gali leisti importuoti spermą tik iš trečiųjų šalių, įtrauktą į trečiųjų šalių sąrašą, pagal 18-20 punktuose nurodytą tvarką.

16. Trečioji šalis į 15 punkte nurodytą sąrašą gali būti įtraukta atsižvelgus į:

16.1. gyvulių, kitų naminių ir laukinių gyvūnų sveikatos būklę trečiojoje šalyje, ypač į užkrečiamųjų gyvūnų ligų epizootinę situaciją bei šios šalies aplinkos sanitarinę būklę, kuri galėtų turėti neigiamos įtakos ES šalių gyvūnų sveikatai;

16.2. trečiosios šalies teikiamos informacijos apie jos teritorijoje nustatytas gyvūnų užkrečiamąsias ligas, ypač ligas, kurios įtrauktos į Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos ligų sąrašą, tikslumą ir operatyvumą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-314](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 80-3952 (2011-07-02), i. k. 111110MISAK00B1-314

16.3. trečiojoje šalyje galiojančias gyvūnų ligų prevencijos bei kovos su tomis ligomis taisykles;

16.4. trečiosios šalies veterinarijos tarnybų struktūrą bei šių tarnybų įgaliojimus;

16.5. gyvūnų užkrečiamųjų ligų prevencijos ir kovos su tomis ligomis organizavimą bei įgyvendinimą;

16.6. garantijas dėl šių Reikalavimų nuostatų laikymosi, kurias gali suteikti trečioji šalis.

17. 15 punkte nurodytas sąrašas ir visi jame padaryti pakeitimai yra skelbiami Europos Sąjungos leidinyje „Official Journal“.

18. Leidžiama importuoti galvijų spermą iš spermos surinkimo ar laikymo centro, esančio trečiojoje šalyje, įtrauktoje į Reikalavimų 15 punkte nurodytą sąrašą, kuriam trečiųjų šalių kompetentinga institucija gali pateikti garantijas, kad jis:

18.1. atitinka spermos surinkimo ar laikymo centro patvirtinimo reikalavimus, nurodytus Reikalavimų 2 priede;

18.2. atitinka spermos surinkimo ar laikymo centro priežiūros reikalavimus, nurodytus Reikalavimų 2 priede;

18.3. yra oficialiai patvirtintas eksportui į Europos Bendriją trečiosios šalies kompetentingos institucijos;

18.4. yra nuolat kontroliuojamas spermos surinkimo / laikymo centro veterinarijos gydytojo;

18.5. yra tikrinamas mažiausiai du kartus per metus trečiosios šalies valstybinio veterinarijos gydytojo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, Žin., 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

19. Trečiųjų šalių, įtrauktą į Reikalavimų 15 punkte nurodytą sąrašą, kompetentingų institucijų patvirtintų spermos surinkimo ir laikymo centrų, iš kurių leidžiama importuoti spermą į Europos Bendriją, sąrašai pateikiami Europos Bendrijų Komisijai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, Žin., 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

20. Spermos surinkimo ar laikymo centrų patvirtinimą trečiosios šalies kompetentingos institucijos sustabdo ar panaikina, jei jie nebeatitinka sąlygų, nurodytų Reikalavimų 18 punkte, ir apie tai nedelsdamos informuoja Europos Bendrijų Komisiją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, Žin., 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

21. Spermą turi būti imama iš galvijų, kurie iki spermos paėmimo mažiausiai šešis mėnesius išbuvo trečiojoje šalyje, įtrauktoje į 15 punkte nurodytą sąrašą.

22. Nepažeisdama 15 ir 21 punktų, VMVT turi leisti importuoti spermą iš trečiųjų šalių patvirtintų spermos surinkimo ar laikymo centrų tik tada, kai ši sperma atitinka veterinarijos reikalavimus, patvirtintus pagal ES teisės aktuose nurodytą tvarką. Patvirtinant veterinarijos reikalavimus, reikia atsižvelgti į:

22.1. teritorijos, kurioje yra spermos surinkimo centras, epizootinę situaciją, atkreipiant ypatingą dėmesį į ligų, nurodytų Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos ligų sąrašė, pasireiškimą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-314](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 80-3952 (2011-07-02), i. k. 111110MISAK00B1-314

22.2. spermos surinkimo centre esančios galvijų bandos sveikatos būklę, įskaitant su tyrimais susijusius reikalavimus;

22.3. galvijo donoro sveikatos būklę bei su tyrimais susijusius reikalavimus;

22.4. spermos tyrimų reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, *Žin.*, 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

23. Pagal 22 punktą nustatant veterinarijos reikalavimus dėl tuberkuliozės bei bruceliozės, turi būti taikomos normos, nustatytos Tarybos direktyvos 64/432/EEB A priede. Taikant 31 punkte numatytą tvarką ir nagrinėjant kiekvieną konkretų atvejį atskirai, gali būti nuspręsta nereikalauti šių reikalavimų vykdymo, jeigu suinteresuota trečioji šalis pateikia analogiškas galvijų sveikumo garantijas. Šiuo atveju galvijų sveikatos reikalavimai, tolygūs nurodytiems Tarybos direktyvos 64/432/EEB A priede, turi būti taikomi pagal ES teisės aktuose nurodytą tvarką, kad tokie galvijai galėtų patekti į spermos surinkimo centrus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, *Žin.*, 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

24. Turi būti taikomi 5 punkto reikalavimai.

25. VMVT turi leisti importuoti spermą tik pateikus veterinarijos sertifikatą, kurį užpildo ir pasirašo trečiosios šalies, kurioje buvo surinkta sperma, valstybinis veterinarijos gydytojas. Šiam sertifikatui taikomi šie reikalavimai:

25.1. turi būti surašytas paskirties šalies valstybine ir lietuvių kalbomis;

25.2. originalas turi lydėti spermos siuntą;

25.3. turi būti surašytas viename lape;

25.4. turi būti skirtas vienam gavėjui.

26. Veterinarijos sertifikatas turi atitikti formą, patvirtintą ES teisės aktais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, *Žin.*, 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

27. Iš trečiųjų šalių importuojama galvijų sperma Lietuvos Respublikos pasienio veterinarijos postuose tikrinama vadovaujantis Gyvūninių produktų, įvežamų į Lietuvos Respubliką, veterinarinio tikrinimo tvarka, patvirtinta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2003 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. B1-723 (*Žin.*, 2003, Nr. [87-3972](#); 2004, Nr. [85-3096](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, *Žin.*, 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

IV. APSAUGOS IR KONTROLĖS PRIEMONĖS

28. Nuostatos, nurodytos 1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyvoje 90/425/EEB dėl tam tikrų gyvulių ir produktų rūšių veterinarinės ir zootechninės patikros prekiaujant jais Bendrijoje ir siekiant sukurti vidaus rinką, turi būti taikomos atliekant tikrinimus kilmės ir paskirties šalyse ir įgyvendinant saugos priemones.

29. Kiek tai yra būtina šių Reikalavimų vieningam taikymui užtikrinti, Europos Komisijos ekspertai, bendradarbiaudami su ES šalių ar trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis, gali atlikti tikrinimus spermos surinkimo centruose. Jei tokie tikrinimai atliekami Lietuvos Respublikoje, VMVT ekspertams suteikia visą jų užduočiai atlikti reikalingą pagalbą. Europos Komisija informuoja VMVT apie atliktų patikrinimų rezultatus. VMVT turi imtis priemonių ekspertų nustatytiems trūkumams pašalinti.

30. Bendrosios 29 punkto vykdymo nuostatos turi būti nustatomos pagal ES teisės aktuose nurodytą tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, *Žin.*, 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. *Neteko galios nuo 2009-08-19*

Punkto naikinimas:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, *Žin.*, 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

31. Reikalavimai netaikomi spermai, kuri buvo surinkta ir paruošta ES šalyje prieš 1990 m. sausio 1 dieną.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, *Žin.*, 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

32. Iki sprendimų, priimtų vadovaujantis 15-24 punktais, įsigaliojimo dienos ES šalys galvijų spermos importui iš trečiųjų šalių netaiko palankesnių sąlygų, nei nurodytos II skyriuje.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, *Žin.*, 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

Veterinarijos reikalavimų
galvijų spermai
1 priedas

GALVIJŲ ĮVEŽIMO Į SPERMOS SURINKIMO CENTRUS SĄLYGOS IR PRIVALOMI TYRIMAI, ATLIEKAMI GALVIJAMS, KURIE LAIKOMI SPERMOS SURINKIMO CENTRE

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, Žin., 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

I. GALVIJŲ ĮVEŽIMO Į SPERMOS SURINKIMO CENTRUS SĄLYGOS

1. Visiems galvijams, kurie patenka į spermos surinkimo centrą, turi būti taikomi šie reikalavimai:

1.1. ne mažiau kaip 28 dienas jie turi būti karantinuojami specialiai šiam tikslui VMVT patvirtintose patalpose, kuriose laikomi tik tokios pačios sveikatos būklės porakanopiai gyvūnai;

1.2. prieš 1.1 punkte nurodytą karantinavimą turi būti atrinkti iš bandų, kurios yra oficialiai neapimtos tuberkuliozės ir oficialiai neapimtos bruceliozės pagal Tarybos direktyvos 64/432/EEB reikalavimus; galvijai nebuvo laikomi žemesnio statuso bandose;

1.3. turi būti kilę iš enzootinės galvijų leukozės neapimtos bandos, kaip nurodyta Tarybos direktyvoje 64/432/EEB, arba turi būti kilę iš karvių, kurios, ištyrus pagal Tarybos direktyvos 64/432/EEB D priedą, neigiamai reagavo atlikus enzootinės galvijų leukozės tyrimą; jeigu galvijai išauginti iš embrionų, motina yra laikoma karvė donorė; jeigu šis reikalavimas negali būti įvykdytas, sperma negali būti prekiaujama, kol donorui nesueis dveji metai ir jį ištyrus pagal Tarybos direktyvos 64/432/EEB D priedą nebus gauti neigiami tyrimo rezultatai;

1.4. per 28 dienas prieš 1.1 punkte nurodytą karantinavimą jie buvo ištirti ir buvo gauti neigiami tyrimo rezultatai, išskyrus antikūnų tyrimus dėl galvijų virusinės diarėjos/gleivinių ligos, nurodytus šio priedo 1.4.5 punkte:

1.4.1. dėl galvijų tuberkuliozės, atliekant galvijų tuberkulinizaciją pagal Tarybos direktyvos 64/432/EEB B priedą,

1.4.2. dėl galvijų bruceliozės, atliekant serologinį tyrimą pagal Tarybos direktyvos 64/432/EEB C priedą,

1.4.3. dėl enzootinės galvijų leukozės, atliekant serologinį tyrimą pagal Tarybos direktyvos 64/432/EEB D priedą,

1.4.4. dėl infekcinio galvijų rinotracheito/infekcinio pustulinio vulvovaginito, atliekant kraujo mėginio serologinį tyrimą, jeigu galvijai nėra kilę iš infekcinio galvijų rinotracheito/infekcinio pustulinio vulvovaginito neapimtos bandos, kaip nurodyta Tarptautinio gyvūnų sveikatos kodekso 2.3. 5.3 straipsnyje,

1.4.5. dėl galvijų virusinės diarėjos/gleivinių ligos, atliekant viruso išskyrimą arba viruso antigeno nustatymą ir serologinius tyrimus, siekiant nustatyti antikūnus,

1.4.6. VMVT gali leisti atlikti mėginių, paimtų karantinuojamiems galvijams, tyrimus, nurodytus 1.4.4 punkte; šiuo atveju karantinavimo laikotarpis, nurodytas 1.1 punkte, negali prasidėti prieš mėginių paėmimo datą; jeigu karantinavimo laikotarpiu, nurodytu 1.1 punkte, bent vieno tyrimo rezultatas yra teigiamas, teigiamai reagavęs galviją turi būti nedelsiant pašalinamas iš karantinavimo patalpų; jeigu karantinuojama grupė galvijų, karantinavimo laikotarpis, nurodytas 1.1 punkte, negali prasidėti, kol iš šios grupės nebus pašalintas teigiamai reagavęs galviją;

1.5. nuo karantinavimo laikotarpio, nurodyto 1.1 punkte, praėjus ne mažiau kaip 21 dienai (praėjus ne mažiau kaip 7 dienoms nuo karantinavimo pradžios turi būti atliekami tyrimai dėl *Campylobacter fetus* ssp. *venerealis* ir *Trichomonas foetus*) turi būti atliekami tyrimai ir kiekvienu atveju turi būti gaunami neigiami tyrimo rezultatai, išskyrus galvijų virusinės diarėjos/gleivinių ligos antikūnų tyrimą;

1.5.1. dėl galvijų bruceliozės, atliekant serologinius tyrimus pagal Tarybos direktyvos 64/432/EEB C priedą,

1.5.2. dėl infekcinio galvijų rinotracheito/infekcinio pustulinio vulvovaginito, atliekant kraujo mėginių tyrimus; jeigu galvijai reaguoja teigiamai, jie turi būti nedelsiant pašalinti iš karantinavimo patalpų, o likusieji tos pačios grupės galvijai turi likti karantinavimo patalpose ir būti pertiri praėjus ne mažiau kaip 21 dienai nuo teigiamai reagavusio galvijo pašalinimo iš karantinavimo patalpų; turi būti gaunami neigiami tyrimų rezultatai,

1.5.3. dėl galvijų virusinės diarėjos/gleivinių ligos, atliekant viruso išskyrimą arba viruso antigeno nustatymą ir serologinius tyrimus, siekiant nustatyti antikūnus; bet kuris galvijas (reagavęs neigimai arba teigiamai) gali būti įleistas į spermos surinkimo patalpas, jeigu, serologiškai ištyrus, nenustatyta antikūnų nė vienam karantinuojamam galvijui, kuriam antikūnų nebuvo nustatyta prieš karantinavimą; jeigu bent vienam grupės galvijui nustatomi antikūnai, visi galvijai, įskaitant tuos, kuriems nenustatyta antikūnų, turi būti karantinuojami papildomai tris savaites; teigiami reagavę į serologinį tyrimą galvijai gali būti leidžiami į spermos surinkimo patalpas,

1.5.4. dėl *Campylobacter fetus* spp. *venerealis*:

1.5.4.1. tuo atveju, kai galvijai yra jaunesni kaip 6 mėnesių amžiaus arba nuo to amžiaus iki karantinavimo laikomi vienoje vienos lyties galvijų grupėje, atliekamas vienas makšties išplovų arba apyvarpės mėginio tyrimas,

1.5.4.2. tuo atveju, kai galvijai yra 6 mėnesių amžiaus arba vyresni ir iki karantinavimo galėjo turėti kontaktą su telyčaitėmis, kas savaitę atliekami trys telyčaičių makšties išplovų arba apyvarpės mėginio tyrimai;

1.5.5. dėl *Trichomonas foetus*:

1.5.5.1. tuo atveju, kai galvijai yra jaunesni kaip 6 mėnesių amžiaus arba nuo to amžiaus iki karantinavimo laikomi vienoje vienos lyties galvijų grupėje, atliekamas vienas apyvarpės mėginio tyrimas,

1.5.5.2. tuo atveju, kai galvijai yra 6 mėnesių amžiaus arba vyresni ir iki karantinavimo galėjo turėti kontaktą su telyčaitėmis, kas savaitę atliekami trys apyvarpės mėginio tyrimai;

1.5.6. jeigu aukščiau nurodytų tyrimų rezultatai yra teigiami, galvijai turi būti nedelsiant šalinami iš karantinavimo patalpų; jeigu karantinuojama grupė galvijų, VMVT turi imtis visų priemonių, kad neigiamai reagavę galvijai galėtų patekti į spermos surinkimo centrą pagal šio priedo reikalavimus;

1.6. prieš išsiunčiant spermą, gautą iš teigiamai į serologinį tyrimą dėl galvijų virusinės diarėjos/gleivinių ligos reagavusių bulių, kiekvieno galvijo spermos mėginys turi būti tiriamas viruso išskyrimo metodu arba turi būti atliekamas viruso antigeno imunofermentinės analizės tyrimas dėl galvijų virusinės diarėjos/gleivinių ligos; tuo atveju, kai gaunami teigiami tyrimo rezultatai, buliai turi būti pašalinami iš spermos surinkimo centro, o jų sperma turi būti sunaikinta.

2. Visi tyrimai turi būti atliekami VMVT patvirtintoje laboratorijoje.

3. Galvijai įvežami į spermos surinkimo centrą tik spermos surinkimo centro veterinarijos gydytojui leidus. Visi įvežami ar išvežami galvijai turi būti registruojami.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, *Žin.*, 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

4. Galvijai, patenkantys į spermos surinkimo centrą, turi būti kliniškai sveiki. Visi galvijai, nepažeidžiant 5 punkto, prieš patekdami į spermos surinkimo centrą turi būti laikomi karantinavimo patalpose, kaip nurodyta 1.1 punkte, kurios turi atitikti šiuos reikalavimus:

4.1. jos yra spermos surinkimo centre, aplink kurį 10 kilometrų spinduliu ne mažiau kaip 30 dienų nebuvo nustatyta snukio ir nagų liga;

4.2. jose ne mažiau kaip tris mėnesius nebuvo diagnozuota snukio ir nagų liga ir bruceliozė;

4.3. jose ne mažiau kaip 30 dienų nebuvo diagnozuotos galvijų ligos, apie kurias privaloma pranešti pagal Tarybos direktyvos 64/432/EEB E priedą.

5. Jeigu užtikrinamas 4 punkte nurodytų reikalavimų vykdymas ir per paskutinius 12 mėnesių buvo atlikti tyrimai, nurodyti II skyriuje, galvijai, jų nekarantinuojant, gali judėti iš vieno spermos surinkimo centro į kitą to paties statuso centrą be tiesioginių arba netiesioginių kontaktų su

kitokio statuso porakanopiais gyvūnais; transporto priemonės prieš jų panaudojimą turi būti išdezinfekuotos. Iš vieno spermos surinkimo centro į kitą spermos surinkimo centrą, esantį kitoje ES šalyje, galvijai vežami pagal Tarybos direktyvos 64/432/EEB reikalavimus.

II. PRIVALOMI TYRIMAI, TAIKOMI GALVIJAMS, KURIE LAIKOMI SPERMOS SURINKIMO CENTRE

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, Žin., 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

6. Visiems spermos surinkimo centre laikomiems galvijams mažiausiai vieną kartą per metus turi būti atliekami šie tyrimai ir gaunami neigiami tyrimo rezultatai:

6.1. dėl galvijų tuberkuliozės, atliekant galvijų tuberkulinizaciją pagal Tarybos direktyvos 64/432/EEB B priedą;

6.2. dėl galvijų bruceliozės, atliekant serologinį tyrimą pagal Tarybos direktyvos 64/432/EEB C priedą;

6.3. dėl enzootinės galvijų leukozės, atliekant serologinį tyrimą pagal Tarybos direktyvos 64/432/EEB D priedą;

6.4. dėl infekcinio galvijų rinotracheito/infekcinio pustulinio vulvovaginito, atliekant kraujo mėginių serologinius tyrimus;

6.5. dėl galvijų virusinės diarėjos/gleivinių ligos, atliekant serologinius tyrimus neigiamai į serologinį tyrimą reagavusiems galvijams; jeigu galvijui nustatoma teigiama reakcija, kiekvieno teigiamai reagavusio galvijo ejakuliatas, kuris buvo surinktas po to, kai galvijas buvo paskutinią kartą ištirtas ir gautas neigiamas tyrimo rezultatas, neturi būti naudojamas arba turi būti tiriamas virusui nustatyti; turi būti gautas neigiamas tyrimo rezultatas;

6.6. dėl *Campylobacter fetus* spp. *venerealis*, atliekant apyvarpės mėginio tyrimą; turi būti tiriami tiksliai buliai, kuriems imama sperma, arba buliai, kurie turi kontaktą su buliais, kuriems imama sperma; buliai, kuriems sperma nebuvo imama daugiau kaip 6 mėnesius, turi būti tiriami likus 30 dienų iki spermos ėmimo;

6.7. dėl *Trichomonas foetus*, atliekant apyvarpės mėginio tyrimą; turi būti tiriami tiksliai buliai, kuriems imama sperma, arba buliai, kurie turėjo kontaktą su buliais, kuriems imama sperma; buliai, kuriems sperma nebuvo imama daugiau kaip 6 mėnesius, turi būti tiriami likus 30 dienų iki spermos ėmimo.

7. Visi tyrimai turi būti atliekami VMVT patvirtintoje laboratorijoje.

8. Jeigu bent vieno iš 7 punkte išvardytų tyrimų rezultatas yra teigiamas, galvijas turi būti izoliuojamas, o jo sperma, surinkta po paskutinio atlikto tyrimo, kurio rezultatas buvo neigiamas, negali būti prekiaujama, išskyrus atvejus, kai tyrimo dėl galvijų virusinės diarėjos/gleivinių ligos rezultatas teigiamas, jeigu ištyrus kiekvieną ejakuliatą nebuvo nustatytas galvijų virusinės diarėjos/gleivinių ligos virusas. Sperma, surinkta iš kitų spermos surinkimo centre laikomų galvijų po to, kai buvo gautas teigiamas tyrimo rezultatas, turi būti laikoma atskirai. Ja negali būti prekiaujama, kol centrui nebus grąžintas ankstesnis statusas.

Veterinarijos reikalavimų
galvijų spermai
2 priedas

REIKALAVIMAI SPERMOS SURINKIMO CENTRŲ PATVIRTINIMUI IR SPERMOS LAIKYMO CENTRŲ PRIEŽIŪRAI

I. REIKALAVIMAI SPERMOS SURINKIMO CENTRŲ PATVIRTINIMUI

1. Norintys būti patvirtinti spermos surinkimo centrai privalo:
 - 1.1. būti nuolat prižiūrimi spermos surinkimo centro veterinarijos gydytojo;
 - 1.2. būti aprūpinti:
 - 1.2.1. galvijų laikymo patalpomis,
 - 1.2.2. spermos surinkimui reikalingomis patalpomis, įskaitant atskirą patalpą įrengimams valyti ir dezinfekuoti ar sterilizuoti,
 - 1.2.3. spermos paruošimo patalpa, kuri neprivalo būti toje pačioje vietoje, kaip ir spermos surinkimo centras,
 - 1.2.4. spermos laikymo patalpa, kuri neprivalo būti toje pačioje vietoje, kaip ir spermos surinkimo centras;
 - 1.3. būti pastatyti taip, kad būtų išvengta bet kokių kontaktų su išorėje esančiais gyvūnais, arba būti izoliuoti;
 - 1.4. būti pastatyti taip, kad galvijų laikymo, spermos surinkimo, paruošimo ir saugojimo patalpas būtų galima lengvai valyti ir dezinfekuoti;
 - 1.5. būti aprūpinti galvijų izoliavimo patalpomis, kurios tiesiogiai nesusisiečia su įprastinėmis galvijų laikymo patalpomis;
 - 1.6. būti suprojektuoti taip, kad galvijų laikymo patalpa būtų fiziškai atskirta nuo spermos paruošimo patalpos ir kad abi šios patalpos būtų atskirtos nuo spermos laikymo patalpos.

II. SPERMOS SURINKIMO CENTRŲ PRIEŽIŪROS SĄLYGOS

2. Patvirtinti spermos surinkimo centrai privalo:
 - 2.1. būti prižiūrimi, kad juose būtų laikomi tik tos rūšies galvijai, kurių sperma turi būti surenkama; tačiau taip pat gali būti laikomi ir kiti naminiai gyvūnai, kurie būtini normaliam spermos surinkimo centro darbui užtikrinti, jeigu jie nekelia jokio infekcijos pavojaus galvijams, kurių sperma turi būti surenkama, ir atitinka spermos surinkimo centro veterinarijos gydytojo nustatytas sąlygas;
 - 2.2. registruoti visus laikomus galvijus, nurodant jų veislę, gimimo datą ir kiekvieno galvio identifikaciją, taip pat registruoti visus patikrinimus dėl ligų ir visas atliktas vakcinacijas;
 - 2.3. reguliariai, ne rečiau kaip 2 kartus per metus, turi būti tikrinami valstybinio veterinarijos gydytojo, siekiant nustatyti, ar jie atitinka patvirtinimo ir priežiūros reikalavimus;
 - 2.4. būti prižiūrimi, kad į juos negalėtų patekti pašaliniai asmenys; be to, visi lankytojai turi atitikti spermos surinkimo centro veterinarijos gydytojo nustatytus reikalavimus;
 - 2.5. samdyti kompetentingus asmenis, įgijusius atitinkamų dezinfekcijos ir higienos procedūrų, kurios leidžia užkirsti kelią ligų plitimui, atlikimo žinių;
 - 2.6. būti prižiūrimi, kad būtų įvykdytos šios sąlygos:
 - 2.6.1. spermos surinkimo centruose turi būti ruošiama tik spermos surinkimo centre surinkta sperma ir laikoma atskirai nuo kitų spermos siuntų; kitai veiklai patvirtintame spermos surinkimo centre surinkta sperma (skirta trečiosioms šalims) gali būti ruošiama patvirtintuose spermos surinkimo centruose, jeigu:
 - 2.6.1.1. ši sperma buvo paimta iš galvijų, kurie atitinka 1 priedo 1.4 punkto reikalavimus;
 - 2.6.1.2. sperma, skirta trečiosioms šalims, ruošiama atskirais įrengimais arba kitu metu nei ruošiama sperma, skirta prekybai ES; po panaudojimo įrengimai turi būti išvalomi ir sterilizuojami;

2.6.1.3. sperma neprekiuojama ES ir ji nekontaktuoja ar laikoma su sperma, skirta prekybai ES;

2.6.1.4. sperma yra lengvai identifikuojama pagal ženklavimo, kuris skiriasi nuo 2.6.8 punkte numatyto ženklavimo, etiketę;

2.6.2. spermos surinkimo centruose gali būti laikomi giliai šaldyti embrionai, jeigu užtikrinama, kad:

2.6.2.1. VMVT juos leidžia laikyti,

2.6.2.2. embrionai atitinka reikalavimus, nurodytus 1989 m. rugsėjo 25 d. Tarybos direktyvoje 89/556/EEB dėl veterinarijos reikalavimų, reglamentuojančių naminių galvijų embrionų prekybą Bendrijoje ir importą iš trečiųjų šalių;

2.6.2.3. embrionai yra laikomi talpyklose, kurios yra spermos laikymo patalpose;

2.6.3. sperma surenkama, paruošiama ir saugoma tik specialiai tam skirtose patalpose, laikantis pačių griežčiausių higienos reikalavimų;

2.6.4. visi įrankiai, kontaktuojantys su sperma arba galvijų donorų spermą surinkimo arba paruošimo metu, prieš kiekvieną panaudojimą yra tinkamai dezinfekuojami arba sterilizuojami, išskyrus vienkartinius įrankius;

2.6.5. spermą ruošimui naudojami gyvūniniai produktai, įskaitant priedus arba skiediklius, pagaminti taip, kad nekeltų jokio pavojaus galvijų sveikatai, arba yra iš anksto taip paruošti, kad būtų išvengta tokio pavojaus;

2.6.6. gabenimui ir laikymui naudojamos talpyklos kaskart prieš jas pripildant yra tinkamai dezinfekuojamos arba sterilizuojamos, išskyrus vienkartinės talpyklas;

2.6.7. kriogeninės medžiagos anksčiau nebuvo naudojamos kitiems gyvūniniams produktams,

2.6.8. kiekviena spermą dozė aiškiai paženklinama, kad būtų galima lengvai nustatyti spermą surinkimo datą, taip pat galvijų veislę ir patį galviją donorą bei centro patvirtinimo numerį; VMVT turi perduoti Europos Komisijai ir kitoms ES šalims informaciją apie ženklavimo pobūdį ir formą, taikomus Lietuvos Respublikoje,

2.6.9. patalpos, kuriose laikoma sperma, turi atitikti reikalavimus, taikomus spermą laikymo centrams, kurie nurodyti 3 punkte.

III. SPERMOS LAIKYMO CENTRŲ PRIEŽIŪROS SĄLYGOS

3. Spermą laikymo centrai turi:

3.1. būti kontroliuojami, kad būtų žinomi visi spermą judėjimo (į spermą laikymo centrą ir iš jo), bulių donorų, kurių sperma yra laikoma, sveikatos duomenys, ir atitikti Reikalavimus;

3.2. būti reguliariai, ne rečiau kaip du kartus per metus, tikrinami valstybinio veterinarijos gydytojo, siekiant nustatyti, ar jie atitinka Reikalavimus;

3.3. būti prižiūrimi, kad į juos negalėtų patekti pašaliniai asmenys; be to, visi lankytojai turi atitikti spermą laikymo centro veterinarijos gydytojo nustatytus reikalavimus;

3.4. samdyti kompetentingus asmenis, įgijusius atitinkamą dezinfekcijos ir higienos procedūrų, kurios leidžia užkirsti kelią ligų plitimui, atlikimo žinių;

3.5. būti prižiūrimi, kad būtų įvykdytos šios sąlygos:

3.5.1. laikyti tik spermą surinkimo centruose pagal šiuos Reikalavimus surinktą spermą be kontaktų su bet kuria kita sperma; be to, tik spermą, gautą iš spermą surinkimo ar laikymo centro, ir transportuotą užtikrinant visas galimas sveikumo garantijas be kontaktų su bet kuria kita sperma, gali būti leidžiama įvežti į spermą laikymo centrą,

3.5.2. gali būti laikomi giliai šaldyti embrionai, jeigu užtikrinama, kad:

3.5.2.1. VMVT juos leidžia laikyti,

3.5.2.2. embrionai atitinka reikalavimus, nurodytus Tarybos direktyvoje 89/556/EEB,

3.5.2.3. embrionai yra laikomi atskirose talpyklose, kurios yra spermą laikymo patalpose;

3.5.3. sperma laikoma tik specialiai tam skirtose patalpose, laikantis pačių griežčiausių higienos reikalavimų,

3.5.4. visi įrankiai, kontaktuojantys su sperma, prieš kiekvieną panaudojimą yra tinkamai dezinfekuojami arba sterilizuojami, išskyrus vienkartinio naudojimo įrankius,

3.5.5. laikymui ir gabenimui naudojamos talpyklos kaskart prieš jas pripildant yra tinkamai dezinfekuojamos arba sterilizuojamos, išskyrus vienkartinės talpyklas,

3.5.6. kriogeninės medžiagos anksčiau nebuvo naudojamos kitiems gyvūniniams produktams,

3.5.7. kiekviena spermos dozė aiškiai paženklinta, kad būtų galima lengvai nustatyti spermos surinkimo datą, taip pat galvijo veislę ir patį donorą bei surinkimo centro patvirtinimo numerį; VMVT turi perduoti Europos Komisijai ir kitoms ES šalims informaciją apie ženklinimo pobūdį ir formą, taikomus Lietuvos Respublikoje.

IV. REIKALAVIMAI SPERMOS LAIKYMO CENTRŲ PATVIRTINIMUI

4. Spermos laikymo centrai turi būti:

4.1. nuolat prižiūrimi spermos laikymo centro veterinarijos gydytojo;

4.2. įrengti ar izoliuoti taip, kad būtų išvengta kontaktų su išorėje esančiais galvijais;

4.3. įrengti taip, kad patalpas būtų galima lengvai išvalyti ir išdezinfekuoti.

Papildyta skyriumi:

Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, Žin., 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361

Veterinarijos reikalavimų
galvijų spermai
3 priedas

**REIKALAVIMAI SPERMAI, SURINKTAI PATVIRTINTUOSE SPERMOS SURINKIMO
CENTRUOSE IR SKIRTAI PREKYBAI EUROPOS SĄJUNGOJE**

1. Sperma turi būti gauta iš galvijų, kurie:
 - 1.1. spermos surinkimo dieną neturėjo jokių klinikinių ligų požymių;
 - 1.2. nebuvo vakcinuoti nuo snukio ir nagų ligos 12 mėnesių prieš spermos surinkimą arba buvo vakcinuoti nuo snukio ir nagų ligos paskutinius 12 mėnesių prieš spermos paėmimą; šiuo atveju kiekvieno surinkimo 5 % spermos (ne mažiau kaip 5 šiaudeliai) turi būti tiriami viruso išskyrimo metodu dėl snukio ir nagų ligos; tyrimo rezultatai turi būti neigiami;
 - 1.3. nebuvo vakcinuoti nuo snukio ir nagų ligos 30 dienų iki spermos ėmimo;
 - 1.4. ne mažiau kaip 30 dienų iki spermos ėmimo buvo laikomi patvirtintame spermos surinkimo centre;
 - 1.5. nenaudojami natūraliam kergimui;
 - 1.6. laikomi spermos surinkimo centruose, kurie 3 mėnesius iki spermos ėmimo ir 30 dienų po spermos ėmimo arba, kai surenkama šviežia sperma, iki išsiuntimo buvo neapimti snukio ir nagų ligos ir aplink kuriuos 10 kilometrų spinduliu paskutines 30 dienų nenustatyta snukio ir nagų ligos atvejų;
 - 1.7. buvo laikomi spermos surinkimo centruose, kurie 30 dienų iki spermos ėmimo ir 30 dienų po jo arba, kai surenkama šviežia sperma, iki išsiuntimo nebuvo užkrėsti galvijų ligomis, apie kurias būtina oficialiai pranešti, vadovaujantis Tarybos direktyvos 64/432/EEB E (I) priedu.
2. Į sperma turi būti pridedama toliau išvardytų antibiotikų; spermoje po galutinio praskiedimo turi būti gaunamos šios koncentracijos:
 - 2.1. ne mažiau kaip:
 - 2.1.1. 500 IU streptomicino 1 mililitre po galutinio praskiedimo,
 - 2.1.2. 500 IU penicilino 1 mililitre po galutinio praskiedimo,
 - 2.1.3. 150 miug linkomicino 1 mililitre po galutinio praskiedimo,
 - 2.1.4. 300 miug spektinomicino 1 mililitre po galutinio praskiedimo.
 3. Gali būti naudojami kiti antibiotikų, turinčių lygiavertį poveikį kampilobakterijoms, leptospiroms ir mikoplazmoms, deriniai. Iškart po to, kai pridedama antibiotikų, praskiesta sperma ne mažiau kaip 45 minutes turi būti laikoma ne žemesnėje kaip 5(o)C temperatūroje.
4. Sperma, skirta prekybai ES, turi:
 - 4.1. iki išsiuntimo ne mažiau kaip 30 dienų būti laikoma oficialiai patvirtintomis sąlygomis; šie reikalavimai netaikomi šviežiai spermai;
 - 4.2. į paskirties ES šalį turi būti gabenama talpyklomis, kurios prieš naudojimą buvo išvalytos, išdezinsektuotos arba sterilizuotos ir prieš išvežant iš spermos laikymo patalpos buvo užplombuotos.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas
Nr. [B1-361](#), 2009-08-13, Žin., 2009, Nr. 98-4165 (2009-08-18), i. k. 109110MISAK00B1-361
Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2004 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. B1-325 "Dėl Veterinarijos reikalavimų galvijų spermai patvirtinimo" pakeitimo
2.
Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas
Nr. [B1-314](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 80-3952 (2011-07-02), i. k. 111110MISAK00B1-314

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2004 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. B1-325 "Dėl Veterinarijos reikalavimų galvijų spermai patvirtinimo" pakeitimo